

Jaarverslag DINL 2018

In dit jaarverslag blikken we terug op wat DINL in 2018 heeft gedaan, en wat is bereikt. En geven we een preview van onze ambities voor 2019.

In 2018 heeft DINL zich ingezet om de digitale mainport te verankeren bij bestuur en politiek, om zich te laten horen in wetgevingstrajecten en naar de pers, om de economische kansen voor onze sector te borgen en het internet vrij, open en veilig te houden. Begin 2018 formuleerde DINL de volgende doelstellingen:

1. Politiek, VNO-NCW en het ministerie van Economische Zaken en Klimaat (EZK) maken een agenda voor Digitale Infrastructuur en de Digitale mainport
2. Bij samenleving en politiek is besef dat eenzijdig overheidsbeleid zoals doorgesloten regulering schadelijk is voor het economisch klimaat

Aan het eind van dit jaar kunnen we vaststellen dat deze ambities zijn bereikt, en dat DINL hier een rol in heeft gespeeld:

In de digitaliseringsstrategie en in het connectiviteitsbeleid van het ministerie van EZK worden essentiële elementen van onze ambities geadresseerd. In de pers is ruime aandacht voor de negatieve kanten van regulering, bijvoorbeeld m.b.t. copyright, de doorgeslagen juridisering van privacy. Er is bij de politiek, zelfs binnen de coalitie (VVD, D66), nu tegengeluid te horen over nationale en Europese regulering, afkomstig van DINL, partners en en medestanders.

Zichtbaarheid en PR

In 2018 is DINL volop zichtbaar geweest naar publiek, bestuur en politiek. Die zichtbaarheid is essentieel om ook gehoord te worden als er om meningen wordt gevraagd. Zichtbaarheid van DINL heeft op de volgende manieren plaats gevonden:

- Tientallen publicaties, opinies over wetgeving, regulering, onderwijs, belang van mainport etc. in vakbladen en landelijke media. (Zie bijlage 1 voor een greep hieruit)
- Frequente exposure op BNR Nieuwsradio en BNR digitaal, en incidenteel op radio 1 over een scala aan onderwerpen, commentaren en meningen.
- Een katern in zowel de magazines van Dutch IT Channel als Executive People, met interviews van kamerlid Wörsdörfer en EZK directeur Jos de Groot, die zich uiten over het grote belang van DINL voor de Haagse overlegstructuren.
- 3 experts workshops voor Kamerleden in Nieuwspoor

- Diverse gastcolleges op hogescholen, de NSOB (Nederlandse School voor Openbaar Bestuur), college bij de NCS3, en 2 x masterclasses Internet
- Expert bij 2 rondetafelgesprekken van de vaste kamer commissie EZK, over connectiviteit resp. digitaliseringsstrategie
- Veel 1 op 1 interacties met Kamerleden en bestuurders, voor input op cruciale en actuele momenten
- Tientallen pitches, presentaties en panels rond de voor DINL belangrijke thema's op nationale en internationale podia
- Participatie / co-signee in verschillende internationale coalities gericht op effecten copyright, P2B, E-PR, terroristische content, et cetera
- 3 werkbezoeken: 1 met Kamerleden, 1 met de staatssecretaris van het ministerie van EZK, 1 met de EU commissie DG-Trade
- Diverse, gerichte online consultaties

NOS maakt reportage naar aanleiding van inspanningen DINL

Terwijl vertegenwoordigers van de digitale sector zich in de lente van 2018 ernstige zorgen maakten over de voorgenomen Copyright wetgeving van de EU, bleef het in de mainstream media angstvallig stil over dit onderwerp. Gezien de impact van deze regelgeving heeft DINL daarom actief de mainstream media benaderd over dit onderwerp. Daarbij was het van belang dat een typische Nederlandse internet ondernemer het verhaal van de sector vertelde. De redactie van de NOS zag in dit onderwerp ook een groot maatschappelijk belang en wijdde er, gebriefd door DINL, een item aan dat was te zien in het 8 uur journaal. Bekijk het item via [deze link](#).

Wat heeft DINL bereikt in 2018:

- Brede aandacht voor de kwestie van filtering van content bij copyright, zowel in Nederland als bij Nederlandse MEP's
- Bijdrage aan de interventie door het Europees Parlement inzake het copyright dossier
- AIVD steekt de hand uit voor dialoog met de sector (bijeenkomst en vaste liaison)

- Beweging in de connectiviteitsagenda: verbreding m.b.t. aandacht van het ministerie van EZK
- Rechtstreekse, merkbare invloed op de digitaliseringsstrategie en de roadmap veilige hard- en software van het ministerie van EZK
- Constructieve dialoog Agentschap Telecom m.b.t. handhaving WBNI
- Bijdragen aan techvisie II D66
- Stevige participatie in beleidsvorming & uitwerking bij de aanpak van kinderporno (dossier KVI)
- Merkbare bijdragen aan invulling van het Digital Trust Centre, Cyber security alliantie, agenda Platform Internet Veiligheid, en ontwikkelingen in de werkgroep Notice and Takedown.
- Aanzet voor - en hulp bij het opstellen van diverse Kamervragen, en soms hulp bij de beantwoording
- CBS herhaalt onderzoek naar digitale economie in 2019
- Succesvol cyber security event (HSB) georganiseerd met meer dan 200 bezoekers
- Start van de Cloud IT academy

Doelen voor 2019

DINL zal zich in 2019 gericht inzetten om onnodige regulering tegen te gaan, of de negatieve effecten ervan zoveel mogelijk te beperken. Daarvoor blijft het nodig om de werking van de digitale mainport en de economische dynamiek die daarbij hoort uit te leggen en aan te tonen. De effecten van regulering grijpen immers in op laagdrempelig ondernemen, én op het vertrouwen in de digitale wereld. Het blijft hard nodig om uit te leggen hoe het zit in onze industrie, en wat die zaken betekenen voor het huidige en toekomstige verdienvermogen van Nederland. Daar voor is het essentieel dat die kritiek afkomstig is van een neutraal, waarden gedreven en branche overstijgend gremium, dat niet a priori wordt gezien als een lobby club, en dat los staat van directe bedrijfsbelangen. Alleen zo kan beweging worden gecreëerd in de sterk gepolariseerde wereld van digitale economie, met grote dilemma's. Met zo'n samenwerking kan succes worden behaald, zoals in 2018 is gebleken.

In 2019 wil DINL laten zien hoe je economische digitale groei enerzijds kunt versterken, en anderzijds de negatieve gevolgen kunt beperken zonder door te slaan in regulering.

Plan 2019

In 2019 zien we een intensivering van regulering uit Brussel en Den Haag op ons af komen. Wie dacht dat met de AVG een grote inhaalslag achter de rug is, kan zich schrap zetten. We krijgen te maken de volgende wetten of 'directives', en zelfs daarmee is het einde nog niet in zicht:

- E-privacy
- E-evidence,
- Tackling illegal content online,
- Cyber security act,
- De CPC verordening in eigen land,
- De aanpak van haatzaaien en terroristische uitingen,
- De P2B regulering,

Die Brusselse regulering zal in de lidstaten, dus ook in Nederland worden omgezet naar lokale regelgeving. Lokale toezichthouders krijgen nieuwe bevoegdheden. Een bestuursrechtelijke aanpak voor providers is in voorbereiding. Het zijn allemaal ontwikkelingen met potentieel grote impact op het kwetsbare, Nederlandse digitale ecosysteem, en vaak met directe impact op aanbieders van digitale infrastructuur. Bij de copyright regulering en de voorgenomen aanpak van terroristische content hebben we al kunnen zien waar dat toe kan leiden, hoe kleine bedrijven voor grote problemen en hoge kosten kunnen komen te staan als die ingrijpende regulering niet wordt bijgesteld of tegengehouden.

Tegelijkertijd is het ook nodig dat knelpunten in de digitale infrastructuur worden aangepakt. Daar kan DINL die knelpunten agenderen, en waar nodig suggesties voor oplossingen aandragen en vervolgens deelnemers en partners voordragen voor verdere uitwerking. Doelen voor 2019:

- In 2019 organiseert DINL een **"Mainport event"** rond bovengenoemde en andere aanpalende thema's gericht op de stakeholders die met deze materie te maken hebben
- DINL organiseert een vervolg onderzoek naar de rol en betekenis van digitale infrastructuur voor digitalisering en voor de economische digitale dynamiek
- DINL organiseert in het najaar van 2019 opnieuw het event **"Holland strikes back"**

Het is essentieel dat we ons als DINL ook in 2019 in het brede netwerk van partijen kunnen blijven bewegen, onze geluiden op veel podia kunnen blijven uitdragen, onze invloed kunnen blijven aanwenden om het tij te keren. In 2019 zetten we daar met volle energie op in via opinies via media en pers, podia, werkbezoeken en al het andere dat nodig is om ons geluid te laten horen.

Wij rekenen daarom ook in 2019 op onze partners en sponsors om dat alles mogelijk te maken!

Over stichting DINL

Stichting Digitale Infrastructuur Nederland (DINL) is een samenwerking van de belangrijkste spelers en organisaties van de Nederlandse digitale infrastructuur. DINL is de spreekbuis van de sector voor de Nederlandse digitale mainport. Die vormt het hart van de Nederlandse online economie en heeft een sleutelrol in het wereldwijde internet. Deelnemers van DINL zijn AMS-IX (Amsterdam Internet Exchange), DDA (Dutch Data Center Association), DHPA (Dutch Hosting Provider Association), ISPCconnect, Stichting NLnet, Nederland ICT, SURF en de VvR (Vereniging van Registrars).

Bijlage 1 – Selectie publicaties en media optredens

Haagse overlegtafels moeten digitale mainport omarmen (Financieel Dagblad, 28 september 2018)

Bij afschaffing van de dividendbelasting is de grote vraag waarom het kabinet kiest voor miljardeninvesteringen in bestaande economische activiteiten. Kansen voor nieuw verdienenvermogen en de in het regeerakkoord geambieerde digitale koploperspositie blijven onbenut. [Lees verder](#)

Niet de vrije pers, maar de vrijheid van meningsuiting staat op het spel (Financieel Dagblad, 26 juli 2018)

Christian Van Thillo, ceo van de Persgroep en voorzitter van de raad van Europese uitgevers, [huilt in zijn opiniestuk in het FD \(16 juli 2018\)](#) krokodillentranen over een aangenomen motie in het Europees Parlement. Dat besloot op 5 juli dat het nieuwe Europese copyrightvoorstel te ingrijpend is om buiten het parlement om in de achterkamers af te kaarten, en vond een plenaire behandeling meer op zijn plaats. Van Thillo heeft gelijk dat de toekomst van de vrije pers op het spel staat. Maar niet vanwege de 'diefstal' waar hij over spreekt, maar door de ingrepen in de vrijheid van meningsuiting die het gevolg zullen zijn van het EU-voorstel mocht het worden aangenomen. [Lees verder](#)

Toelichting en discussie over actieplan connectiviteit bij BNR Nieuwsradio (10 juli 2018)

Begin juli werd het actieplan Digitale Connectiviteit gepubliceerd door het kabinet-Rutte III. Er werd lang uit gekeken naar dit plan, waarmee Nederland zich voorbereid op de digitale samenleving en economie van de nabije toekomst. Goede breedbandige internetverbindingen zijn in te veel gebieden in Nederland nog niet voldoende voorhanden, voornamelijk in gebieden buiten stedelijke kernen. Michiel Steltman, Wienke Giezenman van The Things Network en dr. Koen Saleminck van de Rijksuniversiteit Groningen bespreken de ambities en haalbaarheid van het actieplan bij BNR Zakendoen. [Bekijk en beluister de opname](#)

Duaal onderwijs en betere diversiteit als oplossingen voor tekort ICT personeel (AG Connect, 5 maart 2018)

De afgelopen maanden zien we alarmerende cijfers over het tekort aan personeel in de ICT- en online-sector. Tussen 2017 en 2022 zijn bijna 46.000 ICT'ers nodig om vrijkomende of nieuwe functies te bezetten, zo becijferde het [Research Centre for Education and the Labour Market](#) van de Universiteit Maastricht afgelopen december.

Cybersecurity begint bij jezelf (AG Connect, 16 februari 2018)

Mensen kiezen eerder voor gemak dan voor veiligheid. Cybersecurity lijkt daarom meer op volksgezondheid dan op dijken bouwen. Maar of er daarom een digitaal deltaplan moet komen van de overheid om ons te beschermen? Het korte antwoord is nee. De meeste problemen kunnen namelijk eenvoudig worden voorkomen. [Lees verder](#)

Onze data moeten vrij en gelijkwaardig blijven (NRC, 2 januari 2018)

Toegang tot het internet is voor bijna iedereen in Nederland vanzelfsprekend. Het internet is razendsnel, vast of mobiel. We kopen spullen, kijken films en spelen games via het wereldwijde web. Ook staan we continu met elkaar in contact via sociale media. Je zou bijna vergeten dat voor deze digitale gemakken mobiele netwerken, of vaste verbindingen via kabels en glasvezels nodig zijn. [Lees verder](#)